

DALECE (79) av

Wszystkie samogłoski jasne.

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

Występuje wyłącznie w połączeniu z „tak”, „jako”; bardzo, w wysokim stopniu, na tyle; in tantum
Vulg (74) :

Połączenia: »jako dalece ... tak« (1): iáko ich dálece nie rozumiémy/ ták im pewniéy á mocniéy wierzimy *BiałKat* 71.

»(nie) tak dalece ... jako« (31): A pán Chrístus miáł być zwan tęp imięnięp/ nietak dálece [...] od miałteczka Nazareth/ iako z Zydowłkiégo od świątości *MurzNT* 8v; *OrzQuin* Tv; *GórnDworz* H2, X4v; Pan Bog nigdy tego niedopuscił/ áby fie błędy ták dálece ízerzyć miály/ iáko fie ízerzy Powłzechny Kościoł iego. *WujJud* 38; *BudBib* I C2; żołnierzom nie ták dálece [*non tam*] płacą zá rádę iáko [*quam*] zá pracą. *ModrzBaz* 114v, 1v, 24, 39, 45, 141 (15); *SkarŻyw* 114; *CzechEp* 10, 200; *KochWz* 136; *KochWr* 21, 22; *OrzJan* 91; kazánia ná pogrzebiech nie dzieią fię ták dálece dla vmártych/ iáko więcey dla żywych pozostálych *WysKaz* 2; *CzahTr* A3v; *KlonWor ded* **2.

»tak dalece (...) że (a. iż)« (16): [*Achab*] ítał fie obrzydliwym/ ták dálece/ że [*in tantum, ut*] fie vdał zá Bálwany ktorych byli náczynili Amoreyczykowie *Leop* 3. *Reg* 21/26, *Iob* 8/7; *LeszczRzecz* A4; *WujJud* 15, 59; *ModrzBaz* 40, 43v, 79v, 114v, 144 (6); *ModrzBazBud* ¶6v; Mnie poprawdźie ízczęście było Ták dálece iuz zbłaźniło/ Zem śmiał rzéc; w téy klubie ítoię/ Ze fy odmiány nie bóię. *KochPs* 41; Rolłá iego świątobliwości ślawá v wśytkich: ták dálece/ ífz Krol Angielłki Edmundus z wielką czćią łobie poń pośłał *SkarŻyw* 508; *CzechEp* 127; *ReszList* 149; *ReszPrz* 83, 86; *WujNT* 67, 546; *JanNKar* C; *SarnStat* 42; *PowodPr* 67.

»tak dalece ... żeby (a. iżby)« (2): Y ták dálece [*Chrystus*] ku miłości Bożey/ człowieká przywodził/ żeby fie łámego fiebie záprał *CzechRozm* 91 v; *WujNT* 763.

Wyrażenia: »jako dalece« = *quatenus Calep* (3): *Calep* 886b; Skąd y to widzimy/ iáko dálece przełożeni duchowni przewyższáią przełożone świeckie *WujNT* 453. Cf »jako dalece ... tak«.

»(nie, ani) tak dalece« (64): *LibLeg* 10/153; Ten pośtępek ácz ták dálece nie iefth wedle Prává/ wśzákże [...] wwiedzion iefth w obyczay. *GroicPorz* í3v; *SienLek* V; *WujJud* 44; *BudNT przedm* bv; Oglądály ty oczy moje rzeczy dziwne/ nigdy niefłychane/ áni ták dálece ípodziwáne. *SkarŻyw* 113; *NiemObr* 25; *WerGośc* 210; *KochWr* 25, 38; *KochFrag* 50; *LatHar* 323; Kto fie wilkom drápieżnym záftáwia/ áby owiec [...] ták dálece nie požyráli? *PowodPr* 21, 22; *CzahTr* I2v. Cf Połączenia.

a. Szczegółowo, dokładnie, kompletnie (5) :

Wyrażenie: »tak dalece« (5): Ia ták dálece z tobą o tym mówić nieumiém/ tylko to wiém/ żeś bełpiecznym piśánim śwym/ [...] rozniewał Pośły *OrzQuin* D4v; Iam ták dálece w rzecz w tę nie wglądał: ánim o tym ták głęboko myślił. *CzechRozm* 222v; Poznaś wśytko co trzebá w tym młodym człowiecze Wypifác cnot nie mogę iego thák dálece. *PaprPan* C4v; *CzechEp* 255; *PowodPr* 8.

Cf DALEKO